

"እኔን ወደ በሐሩ ጣሉኝ"

ስለ ነዌ ጸም ስናስብ የሰውን ጭንቅና ሥቃይ ከማይ "ማእቡ ጸጥ እንዲልላችሁ እኔን ከመርከቡ አውታችሁ ወደ በሐሩ ጣሉኝ" ያለውን ነቢይ ዮናስን እናስታውሳለን። የነዌ ጸም ከነገረ መለኮቱ ከታሪካችንና ከባሕላችን ጋር የተሳሰረ ነው። አጉልቶ የሚያሳየውም የፈጣሪን መሐሪነትና ሰባዊ ርኅራኄን ነው። ዳሩ ግን ነቢይ ዮናስ የተናገረው፡ በኋላም ክርስቶስ "ይህ ሕዝብ ያሳዝኛል" ሲል በቃል አስተምሮ በተግባር የፈጸመው መሐሪነትና ርኅራኄ አሁን ባለንበት በዚህ ዘመን፣ እንደ እምባይ ካብ እየተናደ ነው። "ክርስቲያን ከሆናችሁ ከክርስትና በፊት በባቢሎን ይኖሩ የነበሩት ሰዎች የጸሙትን ለምን እናንተ ትጽግላችሁ?" እያሉ ከኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስትና ውጭ ያሉ ሰዎችም ነቀፌታና ትችት ይሰነዘራሉ። ይህ ትችት እምነታችንን ታሪካችንንና ባሕላችንን ሁሉ እንድንዳስስ የሚአስገድድ፣ ኢትዮጵያዊ ስሜታችንንም ጥይት እንደ ሚቆስቁስ ባሩድ የሚአደርግ ነው።

"ማእቡ ጸጥ እንዲልላችሁ እኔን ከመርከቡ አውጥታችሁ ወደ በሐሩ ጣሉኝ" የሚለውን ሰብአዊ ርኅራኄ ስለሚያስታውሰን ስለ ነዌ ጸም ስንነጋገር፣ ትንቢተኛና ስመባል በአራት አጫጭር ምዕራፎች የተጠቃለለውን አጭር መጽሐፍ መሠረት በማድረግ ነው። የተሸከመው ሰፊ ቁም ነገር ብለደንና ሐዲሱን ያገናኘ ነው። መጽሐፉን በማንበብ ብቻ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሙያዊ (ቴክኒካል) ያተረጎም ዘይቤን መረዳት አይቻልም። ይህ መጽሐፍ እንደ ጋዜጣ ወይም የታሪክ መጽሐፍ የሚነበብ አይደለም። ቅዱሳት መጻሕፍትን የምንቀርብበትን ዘይቤ ሌሎች መጻሕፍትን ከምንቀርብበት ለመለየት መድገም ብለው አባቶች እንዳስተማሩን፣ ሳንሰለች በሕይወታችን እየደጋገምን እንደምንመገበው እንጀራችን፣ እየደጋገምን የምናነበው፣ እያነበብን የምንደግመው የመንፈስ መግባችን ነው። በመረሳት ላይ ባለው በግእዙ ቋንቋችን አንድም እያሉ ሊቃውንት አበው የነገሩንን፣ ከውጭ የተቀላወጠ ነገር ሳንጨምር፣ ፈጠራ ሳንደርትበት በትክክል ማስቀመጥ አለብን። የሚነሱትን ሁሉ ጥያቄዎች በጥንት አባቶች መንገድ ከተመለከትናቸው መልስ ማግኘት ብቻ ሳይሆን፣ የዘመናችንን መሪዎች ክፋትና ጭካኔ አጥርተው ያሳዩናል። የራሳችንንም ድካም የምናይባቸው የሕሊና መስታወታዎች ይሆኑናል።

ለሚነቅፉን ወገኖች በፍቅርና በትህትና ይህንኑ ሳንቀንስና ሳንጨምር ብንነገራቸው የእምነት ሰዎች ከሆኑ ሌላ ተልእኮ ከሌላቸው፣ ልባቸውን በመመለስ እንደኛ ይጸሙት ይሆናል። ያም ባይሆን ነቀፌታቸውን የሚያቆሙ ይመስለኛል። ይልቁንስ ሁላችንም ተነቃፊዎችም ነቃፊዎቻችንም በነብረት ልኒረዳው የሚገባን ነገር እንዳለ ማሳሰብ እወዳለሁ። በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነትና ሥርአት በጸምና በጸሎት በሱባኤና ትህርምት ላይ መሆን ችግር ሲመጣ ወይም የግል ነገር ሲገጥመን ብቻ አይደለም። በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩ ሰዎች ሲያደርጉት የነበረውን በችግር ጊዜ መጸምን ባንቃወመውና ባንክቅፈውም፣ ክርስቶስ "ምንጊዜም ተዘጋጅታችሁ ነሩ" በማለት የሰጠውን ትእዛዝ እናስቀድማለን። ችግርና ጭንቅ ሲመጣም፣ የማያምነው ሁሉ ወደ ላይ እያንጋጠጠ አቤት አቤት ይላል። ይህ ደግሞ ሠርገኛ ሲመጣ ወደ በርበሬ ቅንጠላ መሄድ ይሆናል። ከዚህም ጋር፣ ዓለም እኛ ባለንበት ገጸ ደህና ብትሆንም፣ በሌላው ጎኗ በነዌ ያንዣበው መቅሰፍትና ቸነፈር ሳይመታት ውላ የምታደርበት ቀን የለምና ጸማችሁን ጸሎታችሁንና ስለታችሁን በግልና ባካባቢ አትወስኑት ይላሉ የቀደሙ አባቶች። ባለንበት ክፉ ዘመን በኦርቶዶክስ ሃይማኖትና በኢትዮጵያ ላይ ከውስጥና ከውጭ የሚረባረቡት ችግሮች በዚህ ስለማያልቁ ወደመልሱ እንሂድ። የፈጣሪን መሐሪነትና የሰውን አዛኝነት የሚያሳየውን የነዌ ጸም ከነገረ መለኮት ከታሪክና ከባህል አንጻር እንመልከት።

፩ኛ የነዌ ጸም በነገረ መለኮቱ አንጻር፡-

የተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ከመጽሐፍ ቅዱስ ተቀንጥባ በተወሰደች ዘለላ ጥቅስ ላይ የተመሠረተ ብሔል የላትም። በአራትና በነቢያት ሙሉ ሐሳብ ላይ የተመሠረተ ነው። ከአራትና ከነቢያት እልፍ ብንል "አጎቲ ቅድስት ጉባዔ" የምትባለው የአጎት ኦብያተ ክርስቲያናት ኅብረት ታዛቢ አለን። የተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ሃይማኖት ትምህርት ከዚህ ሶስት መስፈርቶች አልፎ አይሄድም። ከሄደ "እመቤታችን በ Immaculate conception ተጸንሳ ተወለደች" የሚለውን የጣሊያኖችን እምነትና ትምህርት

"ጥንተ ኣብሰ" በሚል ሽፋን እንደ ኣባ ማትያስ ያሉ ሰዎች ከተውታል ማለት ነው። እንደተባለውም የነዜ ጸም የተፈጸመው ከክርስቶስ ልደት ፳፻ አመታት በፊት ነበር። ይሁን እንጂ የዮናስን ባሳው ሆድ ውስጥ ቆይታ፣ ክርስቶስ በመቃብር ለቆየበት ጊዜ አንጻራዊ አድርጎታል። (ማቴ ፲፪፡፵)። ዮናስ ከአሳው ሆድ ከወጣ በኋላ ወደነዜ ሄዶ በሦስት ቀን ውስጥ ነዜ ትገለበጣለች እያለ ሰበከ። (፫፡፬) ክርስቶስም ሰውን ለማዳን በመቃብር ውስጥ የሚቆይበትን ጊዜ ዮናስ በአሳው ሆድ የቆየውን የጊዜ መጥኖና አነጻጽር ስላቀረበው የነዜ ጸም ትንሣዔውን ለምናስታውሰበት ኩዳዬ (ዓቢይ ጸም) መቀበያ ሆናለች። ለክርስቶስ እምነትና ትምህርት ዋና መሠረት የምሥጢረ ትንሳኤ ሙታን ተስፋ ነው። የነዜ ጸም ተስፋ ለምናደርገው ለምሥጢረ ትንሳኤ ሙታን መግቢያና ምሳሌ ሆናለች። የጥንት አባቶቻችንም የበአላትና የአጽዋማት ማውጫ መንደርደሪያ አድርገዋል። የጥፋት እሳት ካንዣበበባት ዓለም የምንገላግልበትን ዳግም ምጽቱን ተስፋ እያደረግን፣ ክርስቶስ ዳግም እስኪመለስ ድረስ ምሕረቱን እያሰብን፣ ለኛ ሊደረግ የምንፈልገውን ሁሉ ለሌላው ማድረግ ባንችልም፣ ሌላውን ከመጉዳት በመጠንቀቅ፣ ሲጎዳም ለምናየው ሁሉ እንደ ዮናስ "እኔን እኔን" እያልን በተስፋ እንጠብቀዋለን። የሚአስተቸውና የሚአሳፍረው ይህን ቅዱስ ሥርአት መርሳቱና አቅጣጫውን ማሳቱ እንጂ፣ መጠበቁ የሚያኮራ የእምነት የታሪክና የባሕል ባለቤትነትን የሚአሳይ ነው። ይህን እየነገርነው የሚነቅፈንና የሚተቸን ካለ ተልእኮው ሌላ መሆኑን ተገንዝበን፣ መጽሐፍ ቅዱሱን እንደ ጋዜጣ አነበነበከው እንጂ እየደገምክ በማንበብ አልተረዳህውም፣ መሠረትህንም ለቀሀልና ተመለስ! ብለን አባቶች ወደነገሩን ታሪክ እንሻገር።

፪ኛ የነዜ ጸም በታሪካችን አንጻር፡-

የታሪካችን ምንጭና መነሻ የሆነውን የማክዳን ታሪክ ክርስቶስ ከጸመ ነዜ ትዝታ ጋራ በወንጌሉ እንዲህ ሲል አስተሳስቦታል። "በፍርድ ቀን ማክዳና የነዜ ሰዎች በዚህ ትውልድ ላይ ይፈርዳበታል" (ማቴ ፲፪፡፵፩-፵፫)። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የነዜ ሰዎችን ከኛዋ ማክዳ ጋር በንጽጽር ማቅረቡ፣ በጸመ ነዜ ወቅት እድናስታውሳት አድርጎናል። በምናደርገው ጥሞና (meditation) ከምናስታውሳቸውም ብዙ የታሪካችን ምንጮች አንዷና ተቀዳሚዋ ይህችው ንግሥት ማክዳ ናት። ከነዜ ጸም ጀምሮ ያለውን ታሪካችንን እንኳን በጥሞና ብናስተውለው፣ ከላይ እንደተገለጸው ከነዜ እስከ ክርስቶስ ስምንት መቶ አመታት፣ ከክርስቶስ ልደት እስካሁን ፪ሺህ ፩ አመታት፣ ድምሩ ወደ ፫ሺህ ይጠጋል። የዛሬ መሪዎች የምናስበው ታሪክ የሌለን ታሪክ ቢሰኝ አርገውን ኢትዮጵያ የምትባል አገር አልነበረችም ይሉናል። ብትኖርም አጼ ምኒልክ የዛሬ መቶ አመት የፈጠሯት ናት እያሉ ከዚያ በፊት የነበረንን ሁሉ ከአዕምሮአችን አጥበው የጋማ ከብት ሊአደርጉን የሚሞክሩ ይሉኝታ የሌላቸው ደፋሮች ናቸው። ይህም የሚአሳየው ንስሐ በማይገባ በማይጸጸትና ሐቅን በሚያፈርስ ትውልድ ላይ ይፈርዳሉ እያለ ክርስቶስ የተናገረውን መለኮታዊ ቃል በመፈጸም ላይ መሆኑን ነው። በነዚህ ከሐዲወች ላይ ማክዳን ዘመን ማይሸራት የታሪክ ሐውልት ሕያው ምስክር አርጎ አቁሟታል። እነሱ እየፈጠሩ በኬሻ (ጆንያ) ውስጥ የሚከቱትን የሐሰት ታሪክ የሚሸከም ካለ፣ እንደ ጋማ ከብት ማመሳኳት የማይችል ሰው ብቻ ነው።

ከቅዱሳትና ርኩሳት እንስሳት ጋራ የምንመሳሰልባቸውና የምንለያይባቸው ብዙ ነገሮች አሉን። ከነሱ አንዱ ከማያመሳኩት ከጋማ ከብቶች የምንለይበትና፣ ከሚአመሳኳት (ማመንዠክ) ከቅዱሳት እንስሳት ጋራ የምንመሳሰልበት ነው። ከቅዱሳት እንስሳት ጋራ በማመሳኳት ብንመሳሰልም፣ እነሱ የሚአመሳኩት በማድቀቂያ (digestive) ዘይቤአቸው (ሲስተማቸው) ነው። እኛ የምናመሳኳው በማሰቢያ አንጎላችን ነው። በነገራችን ላይ ማመሳኳት ማለት ማመንዠክ ወይም ማንቀራጨት ነው። አባቶች ማሰብ የሚለውን ቃል ጠበቅ ለማድረክ ሲፈልጉ ከላይ የደረደርኳቸውን ቃላት ይጠቀማሉ። ቅዱሳት እንስሳት የሚአንቀራጩት ወይም የሚአመሳኩት ገርድፈው የዋጡትን እንደገና ወደ አፋቸው አምጥተው ስልቀው ለመዋጥ ነው። እኛ የምናማሳኳው (የምናስበው) የተማርነውን እምነት፣ የተነገረንንና የወረሰነውን ታሪክና ባሕል ነው። ከልጅነታችን ጀምሮ በዓለም፣ በአገራችን፣ በሕዝባችንና በግል ሕይወታችን የፈጸምናቸውንና የተፈጸሙብንን ታሪኮች ከተሸከመው አንጎላችን እየቀሰቀሰን በማመንዠክ (ማመሳኳት) በማሰብ የሚጠቅመንን እያጣራን እንደዛለን። እየደገምን በማድረግ እራሳችንን እንዳንጎዳ እርስ በርሳችንም እንዳንጎዳ የማይጠቅመንን እናልፈዋለን። ትምህርት ሃይማኖት ታሪክና ባሕል የሚጠቅሙት ለዚህ ነው። ከአጻፍቻችን አንዷ የጸመ ነዜ ዋና መሠረታዊ ምክንያት አገራችን ያጠራቀመችውን ታሪክና ባህል፣ ቤተ ክርስቲያናችንም አብጥራና አጥርታ የያዘችውን

የተዋሕዶውን እምነት በመመርመር፤ እኛ ዛሬ የምናደርገውን ልማትና ጉዳት፤ ባለፈው ትውልድ ከተደረጉት ጋራ በጥሞና እያነጻጸርን ራሳችንን በመታዘብ በተዋሕዶ (ባንድነት) ወደ መሐሪው አምላክ ለመቅረብ ነው።

ክርስቶስ "ይህ ትውልድ" ብሎ ያመለከተው፤ ይህን ታሪክ ወደሚንዱት ወደዘመኑ መሪዎች፤ በተለይም ወደኛ መንፈሳዊያን መሪዎች ነን ባዮች ይመስላል። ሕዝቡ ሲገደል፤ እምነቱ ሲቃወስ፤ ያገሪቱ ዳርድንበር ሲፋለስ፤ የተወለደባትን አገር እስከመጥላት ሲደርስ ምንም ባለመተንፈሳችን፤ ስንጠየቅም አላየንም አልሰማንም እያልን ሐሰት በመናገራችን፤ "ማእለ-ጸጥ እንዲልላችሁ እኔን ከመርከቡ አውታችሁ ወደ በሐሩ ጣሉኝ" ካለው ከዮናስ ሕሊና ጋር ሕሊናችን ተጋጭቷል። ሕዝቡን ለዚህ ሁሉ መከራና ሥቃይ የጣሉትን ቡድኖች ንስሐ እንዲገቡ አለመገሰጸችንም፤ ኢትዮጵያውያን የተገደሉበትን የጠበንጃ ምላጭ ባንስብም፤ ሰበው እንዲገድሉ ትእዛዝ ከሚሰጡት ሰዎች ጋር የጠበቀ ኅብረት የለንም ለማለት አፍም ቃልም የለንም። ከዚህ ከኛ ትውልድ የከፋ ትውልድ ከዚህ ቀደም እንዳልነበረ ከእንግዲህም የሚፈጠር አይመስልም። ከጀሽ አመታት በፊት "በፍርድ ቀን ማክዳ በዚህ ትውልድ ላይ ትፈርድሉላች" ሲል ክርስቶስ ጣቱን የጠቆመበት ትውልድ፤ እኛ ላንሆን እንችላለን ብሎ የሚጠራጠር ካለ የታሪክ፤ የሞራል፤ የባሕልና የብሔራዊነት ዲቃላ ነው።

ከማክዳ ጀምሮ እኛ አፍራሾች እስከተፈጠርንባት እስከ ዚች ዘመን ድረስ የነበሩ ሰዎች በደማቸውና ባጥንታቸው እየካቡ ያለፉትን ታሪክ በመናዳችን የሚመጣብን ፍርድ፤ ነፍስንና ሥጋን አንድ አርጎ የሚበላ፤ ከገሐኑም እሳት የበለጠ እሳት ነው። በሞራል በሽታ የደነበዘ ካልሆነ በሕሊናችን ውስጥ ይህ እሳት መንደድ መጀመሩን የገዛ ሕሊናችን ሊነግረን ይገባዋል። በሚከተለን ትውልድ ፊትም እራቁታችንን ቆመን ከሚሰነዘርብን ፍርድ የምናመልጠበት መውጫ ቀዳዳ አይኖረንም። ከዚህ ወረርሽኝ በሽታ እንድንፈወስ ጠበል የሚረጩን እንደ አቡነ ጴጥሮስ ያሉ የመንፈስ የሞራልና የታሪክ ሰዎች አገራችን ኢትዮጵያ ጸንሳ እስክትወልድ ድረስ የመከራው ዘመን የሚአጥር አይመስልም። በተለይ በቤተ ክርስቲያናችን ባንድምታው ጉባዔ ትምህርት ተሳትፈናል የምንል ሰዎች፤ የነዜ ሰዎችና ማክዳ በሚፈራረዱበት በታሪክ ሚዛን እራሳችንን መዝነን ከታሪክ ፍርድ ለማምለጥ አሁንም እድሉ ከፊታችን ነው።

ክርስቶስ መጥቶ ምድራዊ ታሪካችን በሰማያዊው ታሪክ እስኪተካ ድረስ፤ ስለዘላቂው መንፈሳዊው ሕይወታችን፤ ከኛ በኋላ ለሚመጣው ትውልድ ስለምናስረክበው ታሪካችን፤ ስለጠቅላላዎ ኢትዮጵያችን ዳር ድንበር ጥሞና ከምናደርግባቸው ወቅቶች የነዜ ጸም አንዷ ናት። እግዚአብሔር አልባ ከሆኑት ሰዎች ግንዛቤ በቀር፤ ፍጥረት ያለፈጣሪ እራሱን አላስገኘም። እኛ ኢትዮጵያውያን በየዘመኑ የተጻፉው ታሪካችን በፈጣሪ ቸርነትና ረድኤት እንደተፈጸመ እናመናለን። ስሜታችንና ታሪካችን በዚህ የተቀረጸ ነውና፤ ይህን ሁሉ እያሰብን ክርስቶስ እስኪመለስ ድረስ የነይነይን (ነይ) ጸም እየጸምን እንጠብቅዋለን።

፫ኛ የነዜ ጸም በባሕላችን አንጻር፡-

"ቀኝና ግራቸውን ለይተው ያላወቁ ሕጻናትና ብዙ እንስሳት ለሚኖሩባት ከተማ ለነዜ አላዝንም? (፩፡፲፩) ብሎ እግዚአብሔር የተናገረውን፤ ነቢይ ዮናስም "ማእለ-ጸጥ እንዲልላችሁ እኔን አውጥታችሁ ወደ ባሕሩ ጣሉኝ" (፩፡፲፪) ሲል የተናገረውን፤ እንደገና ደግሞ የመርከቡ ሰዎች "የዚህ ንጹሕ ሰው ደምም በእኛ ላይ አይሁን" (፩፡፲፬) ሲሉ የተናገሩትን ሁሉ አባቶች ከስሜታችንና ከባሕላችን ጋራ አዋሕደው በመቅረጽ ለእኛ ሰርተውልን ነበር። እኛም ከራሳችን መንፈሳዊ ታሪካዊና ባሕላዊ አካል ጋራ አዋሕደናታል። ዮናስ "እኔን አውጥታችሁ ጣሉኝ፤ እናንተን ለማዳን እኔ ልገዳ እኔ ልሙት" ያለው በልባችን ስለተቀረጸ እንኳን ሰው እንስሳ እንቅፋት መቶት ሲወድቅ ባካባቢያችን ብናይ "እኔ ልውደቅልህ፤ እኔ ደፋ ልበልልህ፤ እንል ነበር። ህም የሚአሳየው የኛ ባሕል በኩባያት ስሜትና በፈጣሪ ቸርነት የተቀረጸ መሆኑን ነው። ይህም መለኮታዊና ሰባዊ ርኅራሄ "divine and human compassionate system" ሲባል ኖሮ ነበር። በተቃራኒው አብዛኛው የምዕራቡ ባሕል ያሸነፈ ደኑር (survival of the fittest) በሚለው ዘይቤ ላይ የተመሰረተ ነው። በመሆኑም በምዕራቡ ዓለም ዘንድ "ልውረርህ አንተ ሙትልኝ" የሚል እንጅ "እኔ ልሙትልህ" የሚለው የኛ ስሜት እጅግ የታወቀና የተለመደ አይደለም። ሌላው ቀርቶ ራሳቸው ምዕራባውያን ምሁራን ይህንኑ ባሕላቸውን በስስት ላይ የተመሰረተ የኑሮ ዘዴ (greedy commercial system) ብለውታል። በዚህ ዘመን ያለን ኢትዮጵያውያን ባለመታደላችን ከዚህ መንፈሳዊና ሰባዊ ስሜታችን ጋር የሚጻረረው የምዕራቡ ያኗር ስልት በጥቂት ስስታም ኢትዮጵያውን አማካኝነት

ወደኛ አገር ተሻግሮ ሕዝባችንን እያሰቃየው ነው።

አንድ ነገር መጀመሪያ ከነበረበት ቦታ ተነስቶ በደረሰበት አገር ሕዝብ ተደጋግሞ ለብዙ ዘመናት ሲደረግ ከኖረ፣ ተቀብሎ ለሚያደርገው ሕዝብ ባሕል ይሆናል። ካካባቢው ጋራ መዛመድን ሲያተርፍ፣ በነበረበት ቦታ የነበረውን ስም አጠራር እንደነበረ አይጠብቅም። በመሆኑም በጥንቷ ባቢሎናዊት ከተማ ስም በያመቱ የምንጸማት የነዋይ ጸም ስሟን ቀይረን ግማሾቻችን "ነይ ነይ" እንላታን። ሌሎቻችንም "ነይ" እያልን የባሕላችን አካል አድርገን ይዘናታል። እንዲህ አይነቱ በፈጣሪ መሐሪነትና ሰብአዊ ስሜት ላይ የተመሰረተው ባሕላችን በየአለቱ ኑሮአችን ላይ ቢታይም፣ በተለይ በጸመ ነዋይ ሰሞን እጅግ በጣም ጎልቶ የሚነገርና ጥሞና የሚደረግበት ነበር። ስለነዋይ ጸም የሚጠይቁ ሰዎች በውጭ ተወልደው ያደጉ ወይም የውጭ ዜጎች ካልሆኑ ወይም ባንዳንድ ምክንያት የማሰብ ችሎታቸውን ካላጡ በቀር ከነዋይ ጸም ጋራ የተሳሰረው ኢትዮጵያዊ ስሜት ከሕሊናቸው ጨርሶ የሚጠፋ አልነበረም። ከጠፋባቸውም እንጀራውን መብላት እንጂ ጤፍ ተዘርቶ ሲበቅል ሲታጨድ፣ ሲወቃ፣ ሲፈጭ እያዩ ያላደጉ" ጤፍ የሚለቀመው ከዛፍነው ወይስ ከበሐር?" ብለው ጠየቁ እየተባለ ከሚነገርላቸው ኢትዮጵያውያን ልጆች የማይለዩ መሆናቸውን የሚአስገነዝብ ነው። ማመሳኳት የምንችል በዚህ ዘመን ያለን ኢትዮጵያውያን ተባብረን፣ ይህ ቡብዙ አቅጣጫ ሰርጎ የገባው የመዘንጋት፣ የጥፋትና የጭካኔ ስሜት፣ የኛ አለመሆኑንና እንዲታረም ሳንጮህ ዝም ብለን ካለፍነው፣ የነበረውን ቅዱስ ባሕል ተክቶ ለሚቀጥለው ትውልድ ባሕል ሆኖ የሚቀር መሆኑ የሚአጠራጥር አይደለም።

ይህን ሁሉ ለሚታዘብ ዜጋ ነዋይ ላይ ያንዣበበውን መከራ በኢትዮጵያ ላይ ከወረደው መከራ ጋራ እንዴት ማክጸር ይቻለዋል? የኢትዮጵያ ሁኔታ ከነዋይ እጅግ መባሰ፣ የአዲስ አበባም ሁኔታ ዮናስ ከተሳፈረባት መርከብ እጅግ በጣም መክፋቱ እንኳን ኢትዮጵያውያንን በሩቁ ሆኖ በመመልከት ላይ ያለውን ዓለም እያስገረመው ነው። በነዋይ ላይ መከራ አንዣበባት እንጂ አልወረደም ነበር። እንኳን የሰው ሕይወት አንዲት የዛፍ ቅጠልም አልነተነካች ነበር። መርከቧ በማእበሉ ተናውጣ ሸቀጡ በባሕሩ ቢሰምጥም የአንድ ሰው አካል አልተጎዳም ነበር። በኢትዮጵያ ላይ እየወረደ ያለው መከራ ግን ለታሪክ ለድንበር ለእምነትና ለባህል ምስክርነት ጎልተው የሚታዩትን አዛውንቶቻችን እየፈለገ የሚበላ፣ ጥርሳቸውን ፈልጎ ዝሆኖችን አድኖ የሚገድል፣ ቆዳቸውን ተመኝቶ ነብሮችን የሚአጠፋ የጥፋት ማእበል ነው። እርግጥ ነው። ዛሬ አገሪቱን በመግዛት ላይ ያሉት ኢትዮጵያውያንን በመግደል ፍጹም ርካታና ደስታ የሚሰማቸው ቀኝና ግራቸውን ለይተው ያላወቁ ሕጻናትን በመቅሰፍ የማይጸጽታቸው፣ ለአገራችንና ለቤተ ክርስቲያናችን መሠረት መሆን የሚችሉትን ወጣቶች የሚውጡ፣ ቅዱስ ጊዮርጊስ የገደለው የቤሩቱ ደራጎን ባሕርይ የተጠናወታቸው ገዥዎች ናቸው።

አሁን እንኳን ሳይቀር ከሞት የተረፉትን ኢትዮጵያውያን ወጣቶች ከትምህርት ገበታቸው እያወጡ ከአንስሳት ጋራ እንዲውሉ እያደረጋቸው ነው። ከሕሊናቸው ጋር ያሉትን ኢትዮጵያውያን ምሁራን ከዩኒቨርሲቲዎችና ከኮሌጆች እንዲወጡ እያስገደዱቸው ነው። የሚሰበከው የዘር ፖለቲካ ኢትዮጵያውያንን እያናወጠ፣ ድንበር እያፈረሰ ሕዝቡን እያተራመሰው ነው። ታዲያ የመጣባት መከራ ለሰስት ቀን ብቻ ያንዣበባትን ነዋይን ፲፰ አመታት ሙሉ በገዥዎቿ ጥይት እተናወጠችና እየተቆላች ካለችው ኢትዮጵያ ጋር እንዴት እናነጻጽራለን?

ዮናስ ከተሳፈረበት መርከብ ወደ በሐሩ እንደተጣለው ሸቀጥ፣ መአሰባን (ሕጋውያን) ማለትም በተቀደስ ጋብቻ የተወሰኑ ሊቃውንት ካሕናት ከቤተ ክሕነቱ ወደ ውጭ እየተጣሉ ናቸው። በነዚህ ሊቃውንት ይተዳደሩ የነበሩት መምሪያዎችና አድባራት፣ ሳይማሩ ሳይመንኑ የነ እንጦንሰንና መቃርስን ቆብ አስመስለው ሰፍተው ባጠለቁ ወንደ ላጤዎች እየተሞሉ ናቸው። ወጣቱ የተቀደሰውን ጋብቻ እንዲጠላ ወንደ ላጤነትን እንዲቀበል እየተሰበከለት ነው። ከችግር ለማምለጥ ቆቡን እያደረጉ ወደ ቤተ ክርስቲያን የገቡት ብዙዎቹ "ይህችን ዓለም ናቃት ሽሻት መንናት፣ ከሙማዋ ከጠጁ ራቅ! አሸዋ ቅመህ ቅጠል ቆርጥመህ ኑር!" ከሚለው ምንኩስና ባሕርይ ጨርሰው በመራቅ ጥቂትን ልብስና የምንኩስናውን ቆብ እንደሸፋን ተጠቅመው ቤተ ክርስቲያንን በመዝረፍ የራሳቸውን ሕንጻ እየገነቡ ናቸው። ዘርፈው የሚወስዱት ገንዘብ ሲአንሳቸው ምእመናኑን በመክሰስ በየአደባባዩ እየጎተቱት ነው። የኢትዮጵያውያ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት አባቶች "ጥንተ አብሶ" በማለት እያስተማሩ ያለፉት በሕዝብ፣ በአገርና በቤተ ክርስቲያን ላይ ጠላት የሚፈጽመውን ይህን መሳይ ግፍና ሥቃይ ነበር። አሁን በአቡነ ጳውሎስ ዘመን እመቤታችን በ"Immaculate conception" ተጸንሳ ተወለደች የሚለውን የካቶሊኮችን ትምህርት "ጥንተ አብሶ" በሚለው የተተካውን አልነበረም። እንዲህ የመሰለውን

የተዋሕዶውን ነገር መለኮት የሚአፈርስ ኢአርቶዶክሳዊ የሆነ ትምህርት ባብካቱ ጉባያቸው ኢትዮጵያውያን አበው ፈጽመው አላስተማሩንም። ይልቁንም በመላ ኢርቶዶክሳውያንና በኛ አባቶችም ሊቃውንት የተጠላና የተወገዘ ነው።

በአገራችንና በቤተ ክርስቲያናችን ላይ እየተፈጸሙ ካሉት ከነዚህ ሁሉ ውዥንብር መከራና ሥቃይ አንዷ እንኳን በነዋሪ ላይ አልደረሰም። ቤተ ክርስቲያናችንን ቢሆን ከደረሰባት መከራ አንጻር ከነዋሪ ጋር እንዴት ትነጻጸራለች? በነዋሪ ላይ ሊደርስ የነበረውን እልቂት የናስ "እኔ ልቅደም እኔ ልውደቅ፣ እኔ ልሙት" ብሎ ሕዝቡን ለማጥፋት በመጣው ማእበል ውስጥ እራሱን መጋረጃ አድርጎ በመክተቱ፣ በሕዝብ ላይ ከመፈጸሙ ማእበሉን አግዶታል። በቤተ ክርስቲያናችን መርኩብ ላይ ተሸራሽተው የተሳፈሩት አባ ጳውሎስ የዮናስን መንፈሳዊና ሰባዊ ስሜት በጥምና ተረድተው ቅዱስ አባታችን ለሚላቸው ሕዝብ በናንተ ላይ የሚጎርፈው የመከራና የስቃይ ማእበል ጸጥ እንዲልላችሁ "እኔ ልቅደም እኔ ልሙት" በማለት ላይ ናቸው? ወይስ በፍቅር ነዋይና በፍቅር ሲመት የኑሮ ዘዴ ተውጠው፣ ራሳቸው የሚፈጽሙት ደባ ሳያንስ፣ "ከኛ በፊት እናንተ ደፋ በሉ" በሚለው በዚህ ስሜታቸው ጳጳሳትን ቀሳውሳትንና መከራሳትን እያሰለጠኑ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን በመሰግሰግ ላይ ናቸው?

"የቤተ ክርስቲያን ጸጥ እንዲልላችሁ እኔን ወደ ቤተ ክርስቲያን ሲል ለሰው ልጅ ባሳየው ርኅራኄ፣ ዘጠኝ ወር ከተኛበት ከናቱ ማሕጸን የተመኛ ያሳነበሪ ሆኖ ለዮናስ ያዘጋጀውን እግዚአብሔርን ለረሳችሁ ሁሉ ወዮላችሁ! ባገራችንም ሆነ በቤተ ክርስቲያናችን ኢሰባዊ በሆነ አመራር ውስጥ ተሸጉጣችሁ ከጥርሳም አሳ (ሻርክ) በከፋ መንጋጋችሁ ያለውን ይህን ትውልድ ብቻ ሳይሆን መጭውንም ትውልድ በመብላት ላይ ያላችሁ ሁሉ! የምትፈጽሙትን መከራና ግፍ አሁን ካላቆማችሁ ከዚህ በፊት ላደረጋችሁት በደልም ንስሐ ካልገባችሁ! ከናንተ መንጋጋ እጅግ የሰላና የከፋ ሌላ መንጋጋ እንደ ሚጠብቃችሁ የፈጣሪና የተፈጥሮ ሕግ እንደሆነ በኢትዮጵያዊ ስሜቴና በተዋሕዶ ኢርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅስናየ አሳስባችኋለሁ። ይቆዩን

ለብርሃነ ትንሳኤው ያድርሱን!

ቀደም በዚህ ጽሁፍ ደራሲ ከዚህ ቀደም በተለያዩ ወቅቶች የተጻፉትን ጦጣሮች ለማንበብ የፈለጋችሁ ሊንኩን መመልከት ትችላላችሁ።

<http://www.ecadforum.com/files/Timiqet.pdf>

<http://66.92.66.199/abugidainfo2009/wp-content/uploads/2007/08/shimiglina1.pdf>

<http://www.divshare.com/download/6799363-258>

<http://www.divshare.com/download/6799363-258>